

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2021 | SL

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SV](#)

Available Languages:

UVODNIK

Uvodnik

Napočil je naš trenutek!

Drage bralke in bralci,

letošnji dan Evrope 9. maja bo zaznamoval tudi začetek dolgo pričakovane konference o prihodnosti Evrope. To je edinstvena priložnost ne le za široko razpravo o tem, kako bi se morala EU razvijati, temveč tudi za to, da državljani na nacionalni, regionalni in lokalni ravni prevzamejo odgovornost za evropski projekt. Spodbujam vas, da izkoristite to priložnost.

EESO se kot dom evropske organizirane civilne družbe že dolgo zavzema za reformo Evrope z večjo vključenostjo njenih državljanov. Prepričana sem, da povezovanje „bruseljskega mehurčka“ z državljani lahko privede do izvirnih in praktičnih idej za prihodnost.

Za popoln razmah tega potenciala ne smemo vnaprej predvidevati stališč državljanov. Razprave v okviru konference o prihodnosti Evrope morajo biti odprte za razmišljanje izven kalupov. Nobena okrogla miza ne bi smela vnaprej domnevati rezultatov razprave.

Prihodnost Evrope zahteva tudi novo, pozitivno zgodbo. Dokazati moramo, da je Evropa odličen kraj, ki vsem omogoča, da živijo tako, kot želijo živeti, na podlagi skupno dogovorjenih vrednot. Prebivalci ZDA so ponosni na svoje ameriške sanje. Menim, da je čas, da Evropejci končno začnejo uživati in ceniti svoj način življenja in njegove koristi.

Uradna otvoritev konference bo v Strasbourgu in bo zaradi omejitev zaradi COVID-19 potekala v hibridni obliki. Že zdaj lahko pričakujemo, da bo vsaj na začetku večina dejavnosti, povezanih s konferenco, potekala v tej obliki.

Zaradi pandemije bo konferenco o prihodnosti Evrope močno zaznamovala digitalizacija. Paradoksalno je, da bo zaradi tega dostopnejša za navadne državljane, zlasti prek digitalne večjezične platforme. Naj vas ob tem vse spodbudim k uporabi tega orodja, pa naj bo to za sodelovanje na obstoječem dogodku, za organizacijo lastne razprave ali za posredovanje vaših idej o evropski integraciji. Prihodnost Evrope je v naših rokah!

Christa Schweng

predsednica EESO

KOLEDAR DOGODKOV

7. maj 2021, Porto

socialni vrh

9. maj 2021

Dan Evrope 2021 in uradna otvoritev konference o prihodnosti Evrope

9. in 10. junij 2021, Bruselj

plenarno zasedanje EESO

„VPRAŠANJE ZA ...“

„Vprašanje za ...“

V naši rubriki „Vprašanje za ...“ prosimo predsednike strokovnih skupin EESO, da odgovorijo na vprašanje, ki se nam zdi še zlasti aktualno.

Za aprilsko izdajo smo prosili **Pietra Francesca De Lotta**, predsednika posvetovalne komisije za spremembe v industriji (CCMI), da z bralci EESO info deli svoj pogled na preobrazbo industrije in pravila zelenega dogovora.

Zagotavljanje zelenega in digitalnega prehoda povezuje odpornost, konkurenčnost in socialno pravičnost

EESO info: Kako in kdaj bi lahko prešli na bolj zeleno, bolj krožno in bolj digitalno industrijo in s tem uresničili cilje zelenega dogovora Evropske komisije? Kakšno vlogo imajo surovine pri

tem?

Pietro Francesco De Lotto, predsednik CCMI: Ne glede na to, ali govorimo o četrti, peti ali celo šesti industrijski revoluciji, pogosto pride do javne razprave. Kljub različnim pogledom na to vprašanje je zagotovo to, da smo priča veliki revoluciji v industriji, ki prinaša dvojni izziv: doseči bolj zeleno in krožno gospodarstvo, hkrati pa tudi digitalno preobrazbo. Gre za revolucijo, ki jo vodi več dejavnikov: javno mnenje, občutljivost potrošnikov, svetovna konkurenca in potreba po prilagoditvi delovne sile novim modelom itd.

Kot pri vseh revolucijah bodo tudi končni izid korenite spremembe. V našem primeru bo to, upamo, pomenilo evropsko industrijo, ki je ozelenitev in digitalizacijo spremenila v konkurenčno prednost na svetovnem prizorišču. To je proces, ki se dogaja že vrsto let, vendar morajo javni organi pravilno voditi te spremembe, da bodo njihove koristi dosegle vsa podjetja, vse delavce in vse evropske regije.

Boj proti podnebnim spremembam in cilji trajnostnega razvoja so očitno bistveni stebri ukrepov EU, vendar moramo zagotoviti, da jih vsi deli družbe in industrije vse bolj dojemajo kot priložnost in ne kot breme. Evropski zeleni dogovor, akcijski načrt za krožno gospodarstvo, nova industrijska strategija za Evropo (in prihajajoča posodobitev) ter vsi povezani ukrepi in zakonodaja so ključna orodja za pretvorbo teh razprav v resničnost povsod v Evropi, ki nikogar ne izključuje v teh skupnih prizadevanjih.

Jedro tega procesa so surovine, zlasti kritične surovine. Za digitalizacijo in okolju prijaznejšo industrijo in družbo v EU so potrebne tehnologije, ki zahtevajo surovine. Za ponazoritev: vetrna energija prihaja iz turbin, ki med drugim vsebujejo tudi elemente redkih zemelj. EU je pri teh surovinah skoraj v celoti odvisna od Kitajske. Podobni scenariji obstajajo tudi za številne tehnologije, ki so bistvene za zeleni in digitalni prehod, kot so baterije, fotovoltaika, robotika in gorivne celice. V preteklih mesecih je bila javnost še posebej opozorjena na njihov kritični pomen, saj je pandemija COVID-19 razkrila potrebo, da industrija in družba EU na splošno postaneta bolj odporni in strateško neodvisni, tudi na področjih, kot so cepiva, zdravila in medicinski pripomočki.

Akcijski načrt Komisije za kritične surovine, ki je bil prav tako predmet nedavnega mnenja CCMI in EESO, je dober instrument, ki združuje odpravljanje sedanjih pomanjkljivosti in ukrepe za pripravo na morebitne prihodnje probleme.

Konkretno si želimo, da bi industrija EU uspevala na okolju prijazen in digitalen način, vendar ne želimo, da bi naša industrija in družba prešli z ene odvisnosti (na primer od nekaterih fosilnih goriv) na drugo popolno odvisnost od nekaterih kritičnih surovin. Da bi se temu izognili in zagotovili, da bo zeleni in digitalni prehod povečal odpornost, konkurenčnost in socialno pravičnost, moramo vlagati v raziskave in razvoj, trajnostno domačo rudarjenje, pridobivanje dragocenih materialov iz odpadkov in ustvarjanje večstranskih enakih konkurenčnih pogojev. To je bistveno za zagotovitev, da bosta zeleni in digitalni revoluciji uspešni ter koristili industriji in družbi EU kot celoti.

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

Vsak mesec predstavljamo posebnega gosta - osebnost, ki z nami deli svoje mnenje o aktualnih zadevah in prinese svež pogled, da si razširimo obzorja, najdemo navdih in postanemo pozornejši na svet, ki nas obdaja. V aprilu vam z veseljem predstavljamo **Aurélie Vauthrin-Ledent**, igralko, pisateljico in režiserko, ki

poziva k ohranitvi kulture, saj je ta v našem življenju bistvena.

Aurélie Vauthrin-Ledent je Francozinja, ki živi in ustvarja v Belgiji. Diplomirala je na Sorbonni (scenske umetnosti), Nacionalnem regionalnem konservatoriju za dramsko umetnost v Rouenu (današnji CRR) in Kraljevem konservatoriju za dramsko umetnost v Bruslju. Je igralka, režiserka, scenografka, pevka-skladateljica ter umetniški i programski vodja festivala. V gledališču igra vloge iz klasičnega in sodobnega repertoarja, ki so jih režirali Peggy Thomas, Alexis Van Stratum, Renaud de Putter, Jamal Youssfi, Audrey Marsin, Charlie Degotte in Thierry Robrechts.

Leta 2014 je napisala in režirala „Cerise à l’eau-de-vie“ v Théâtre de la Vie à Bruxelles.

Leta 2016 je v Théâtre Le Public igrala glavno vlogo v Claudelovi drami „Zamenjava“ v režiji Peggy Thomas. V sezoni 2016/2017 je zasnovala, koordinirala in vodila delavnico pisanja Francophonirique II v Théâtre des Doms v Avignonu. Delavnice je uvedel direktor tega gledališča Alain Cofino Gomez.

Januarja 2020 je v Théâtre de la Vie režirala predstavo „Les Corbeaux“ Henryja Becqua, v kateri je tudi igrala.

Od leta 2016 piše, sklada in poje pod imenom La Chouette et les Oiseaux de nuit.

Leta 2016 je ustanovila večdisciplinarni Festival Tri-Marrant v Théâtre de la Vie v Bruslju, pri katerem je umetniški in programski vodja. Festival se je leta 2018 povečal in poteka vsaki dve leti. Tretji festival bi tako moral biti junija 2020, a je bil zaradi COVID-19 prestavljen na junij 2022.

Aprila 2020 je ustanovila novo založbo, osredotočeno na frankofonsko belgijsko dramatiko „Les Oiseaux de Nuit“, pri kateri je glavna urednica ter umetniška in upravna direktorica.

Aurélie Vauthrin-Ledent: Kultura je, seveda, še kako bistvena!

Odkar sem se pred 40 leti, 28. marca 1981, rodila, še nikoli v mojem življenju beseda „bistvena“ ni bila tako pogosto povezana z besedo „kultura“ kot v tem obdobju zdravstvene in posledično gospodarske krize. Jasno je, da se bo po njej mnogo naših vrednot spremenilo. Na vseh področjih naše družbe si bomo morali zastaviti nova temeljna vprašanja.

Beseda „bistvena“ se je pojavila zato, ker smo bili kulturniki sprva uvrščeni med „nebistvene“. In ker smo bili opredeljeni kot nebistveni, je vzniknilo neustavljivo gibanje, ki neusmiljeno napreduje v smeri vse močnejšega in vse širšega ozaveščanja.

In tako se je, proti vsem pričakovanjem, svet umetnosti in kulture, ki je bil potisnjen v senco in v kot, znašel pod neko čudno lučjo, z grenkim priokusom.

Sem ženska kulture. Z njo se hranim in jo ustvarjam. Sem igralka, pevka, režiserka, avtorica, profesorica igre in francoščine, urednica belgijske frankofonske dramatike, programski vodja festivala, razvijam svojstvene okuse za likovno umetnost, scenografijo ter gibalno in plesno umetnost. Obenem pa mi ni težko zavihati rokavov in se lotiti težkih del, niti včasih opravljati kakšna „občasna dela“. Dela, ki jih skupinski pogled naših družb pogosto razvrednoti. Ne bojim se delati. Delo me je oblikovalo. Je največja vrednota, ki mi jo prenesli starši. Kultura pa je moj tretji starš. Kultura je dokončala mojo izgradnjo ali pa je bila njen cement, prispevala je k globokim pretresom: evolucijam, notranjim revolucijam in pretresom. Kultura mi je odprla duha, predvsem pa mi je odprla srce. Najlepša potovanja v mojem življenju so bile svetle minute violončela, potopljene v čustva, Shakespeare, ki pleše v meglici pozornih duš, neskončne slike z neizmerno globino na zidu ali v muzeju. In kaj naj rečem o vsem tem čudovitem svetu, ki je gledališče? Ne da se ga omejiti le na prizor na odru ali besedilo, je zapletena množina, ki sega od lutk do improvizacije, preko umetnosti govora in telesnih gibov. V gledališču je toliko poddisciplin in podvrst kot v medicini.

Seveda smo že eno leto ustavljeni. Bolečina našega poklica je v nebo vpijoča. Najprej psihična bolečina, nato pa tudi ekonomska stiska, ko ljudje v uprizoritvenih dejavnosti ne morejo delati in so se znašli v globoki finančni krizi. Uprizoritvene umetnosti so premalo znane, a njihov spekter je širok. Avtorji, režiserji, igralci, kostumografi, dramaturgi, oblikovalci luči in zvoka, scenski delavci, scenografi, oblikovalci mask, asistenti, vsi zaposleni v predpripravi in post-produkciji, kar zajema objave, komuniciranje, promocijo, sprejem publike, rezervacije, težko je vse naštet.

Upoštevati je treba tudi, kar je morda še bolj pomembno, kako trpi naša publika, obiskovalci. Publika je zdaj omejena na Netflix ali knjige, prehitro izbira podobe, to lahko in enkratno plat kulture. Izbira, ki jo včasih imela publika, je zdaj omejena na izbiro med izolacijo, ni več delitve in odpiranja, ni več trenutkov sanjskega smeha in daljnih potovanj med mirnim sedenjem na rdečem žametnem fotelju.

In kaj reči o trpljenju, ko se več ne učimo? Kajti kultura je naš najboljši življenjski učitelj!

Predvsem pa je beseda „bistvena“ zdaj zaznamovana in povezana z našimi poklici v kulturi, zaradi te prvotne oznake „nebistvena“, ki so nam jo neupravičeno dali naši voditelji. Daleč od tega, da bi se danes upirala, saj gojim to noro upanje (in vsako upanje je tako), neomajno upanje glede prihodnosti: da bo dokončno, da, dokončno, vsak človek v bližnji prihodnosti dojel, da ko izrekamo besedo „kultura“, izrekamo zlasti in predvsem besedo „bistvena“.

Hoteli so nas zakopati, pa smo vzniknili in povzročili, da kultura klije kot ni še nikoli prej ... Prihodnost nam bo to potrdila, v to trdno verjamem, v to sem prepričana. Po tej krizi ne bo nič, kar se nanaša na kulturo, nikoli več razvrednoteno.

Aurélie Vauthrin-Ledent

XXX

L'envie et le désir
des fleurs et des bourgeons
du sourire du printemps

XXX

Prunus blancs
Des arbres nus jaloux
Des couleurs colorent la vie

[Le vieux poète parle doucement](#)

Nous avons le plaisir de vous présenter à nouveau une série de haïkus, sous le titre commun "**Le vieux poète parle doucement**", que nous a offerts leur auteur, **Herman van Rompuy**, ancien président du Conseil européen.

Herman van Rompuy: *Le vieux poète parle doucement*

Celui qui a vu le soleil

Ne s'habitue jamais vraiment au froid

Un fils du soleil

XXX

[The old poet speaks gently](#)

We are pleased to present a new selection of haikus by **Herman Van Rompuy**, former President of the European Council, as part of our series "The old poet speaks gently".

The haikus were originally written in French.

Herman van Rompuy: *The old poet speaks gently.*

He who has seen the sun

Never really gets used to the cold

A son of the sun

The longing and the desire

for flowers and buds

for the smile of spring

XXX

White prunus

Trees naked jealous

Colours colour life

NOVICE EESO

„Države članice se zelo trudijo, vendar bo treba še veliko narediti, preden bodo nacionalni načrti pripravljeni.“

V razpravi na plenarnem zasedanju EESO 25. marca je izvršni podpredsednik Evropske komisije za gospodarstvo za ljudi Valdis Dombrovskis dejal, da je večina nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost še vedno v zgodnji fazi in da bo „treba narediti še veliko, preden bodo načrti dovolj zreli“. Opozoril je tudi, da ima trgovinska politika ključno vlogo pri ponovnem zagonu gospodarstva EU.

Predsednica EESO **Christa Schweng** je odprla razpravo rekoč, da so se EU in njene države članice na krizo odzvale hitro in energično in da EESO zdaj računa na hitro in učinkovito izvajanje Instrumenta Evropske unije za okrevanje ter mehanizma za okrevanje in odpornost.

Omenila je tudi poziv EESO za oblikovanje [okvira ekonomskega upravljanja](#), ki bi olajšal gospodarsko okrevanje, bil usmerjen v blaginjo in odražal trenutno gospodarsko realnost po krizi. EESO je pripravljen razpravljati o pregledu upravljanja in predlaga, da bi skupaj s Komisijo organiziral in gostil konferenco deležnikov.

V zvezi z nacionalnimi načrti za okrevanje in odpornost je **g. Dombrovskis** pojasnil, da je Komisija od 23 od 27 držav že dobila informacije o tem, kaj naj bi vključevali. „Čeprav je hitrost pomembna za čimprejšnji dotok sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost, je pomembna predvsem kakovost.“ Opozoril je, da bo **treba še veliko narediti**, preden bodo načrti dovolj zreli za predložitve in odobritev. Izpostavil je tri glavna

področja, na katerih bo treba še delati, ta so: sistemi za revizijo in preverjanje; verodostojne ocene stroškov ter spremljanje porabe za podnebne in digitalne tehnologije; in spoštovanje načela, da se ne škoduje bistveno.

Dodal je še, da morajo socialni partnerji in civilna družba v vseh fazah podpirati izvajanje teh načrtov. Zahvalil se je EESO za pravočasno izvedbo ustreznega posvetovanja z deležniki in pripravo [resolucije o vključevanju organizirane civilne družbe v nacionalne načrte za okrevanje in odpornost](#).

V zvezi z mednarodno trgovino je **ga. Schweng** dejala, da morata večstranski trgovinski sistem, ki temelji na pravilih, ter odprto, pošteno, vključujoče in predvidljivo mednarodno trgovinsko okolje ostati vodilno načelo Evropske unije. EESO se veseli, da bo z mnenjem na lastno pobudo, ki bo sprejeto septembra, prispeval k analizi, ki bo opredelila najboljšo prakso na tem področju.

Ga. Schweng je na koncu še dejala, da EESO upa, da bo EU lahko navdihnila novo sodelovanje in več usklajenosti med Svetovno trgovinsko organizacijo (STO) in drugimi mednarodnimi organizacijami, kot je Mednarodna organizacija dela (MOD), glede trgovine in naložb, dostojnega dela, družbenih in človekovih pravic ter podnebnih sprememb.

G. Dombrovskis se je strinjal, da je pravi odgovor na vprašanje, kako podpreti okrevanje in zagotoviti blaginjo Evrope, nadaljevanje trgovanja s partnerji po svetu. V zvezi z institucionalno reformo STO je dejal, da je cilj Komisije preoblikovati STO v forum za reševanje najbolj perečih problemov današnjega sveta, kot so spopadanje s posledicami COVID-19, podpiranje okoljske in socialne trajnosti, posodobitev pravil za digitalno trgovino in obravnavanje nepoštenih trgovinskih praks. (na)

[#YEYS2021: Evropska mladina se je lotila podnebnih izzivov](#)

Dijaki iz celotne Evrope so izvršnemu podpredsedniku Evropske komisije Fransu Timmermansu predali konkretne predloge podnebnih ukrepov, sprejetih na virtualnem vrhu mladih o podnebjju, ki ga je 18. in 19. marca 2021 organiziral Evropski ekonomsko-socialni odbor.

„Mladi Evropejci lahko vplivajo na prihodnost EU: brez vaših pozivov k ukrepanju [evropskega zelenega dogovora](#) ne bi bilo,“ je dejal g. Timmermans v pozdravnem nagovoru na dogodku [Vaša Evropa, vaš glas \(YEYS\) 2021](#). „Zelo sem navdušen nad vašim poglobljenim razumevanjem problema podnebnih sprememb in načinom, kako ste mi predstavili svoje predloge. Tako se živi – z razumevanjem drug drugega. Zelo težko je sovražiti človeka, ki ga razumeš,“ je dejal.

Po dveh dneh živahne virtualne razprave v 45 virtualnih pogajalskih sobah je več kot 234 dijakov iz 28 držav, starih od 16 do 18 let, pripravilo konkretna priporočila, ki so jih predstavili na zaključni plenarni seji.

Dijaki so morali prevzeti vlogo skupine deležnikov v simulaciji [konference Združenih narodov o podnebnih spremembah](#) (COP) in sodelovati z drugimi skupinami, skupaj pa oblikovati načrt za omejitev segrevanja planeta na varno raven precej pod 1,5 °C do konca stoletja. Skupine so predstavljale resnične sektorje in panoge, katerih dejavnosti in zagovorništvo vplivajo na segrevanje planeta.

Njihovi [predlogi](#) so bili naslednji:

- sajenje dreves v mestih in nameš?anje vertikalnih vrtov
- „ekološki projekt Manhattan“ za EU, ki bi pomenil velikanske naložbe v nove tehnologije
- naložbe v ve?je izobraževanje širše javnosti
- izvajanje prilagojenih politik, ki ustrezajo posebnim okoliš?inam posamezne države
- podpiranje pogozdovanja kot ene naju?inkovitejših dolgoro?nih rešitev za odstranjevanje ogljika
- uvajanje vodika in bioplina ob postopnem opuš?anju fosilnih goriv
- odpravljanje vrzeli med razvitimi državami in državami v razvoju

V končnem načrtu mladih Evropejcev, ki ga je predstavilo osem dijakov, je predvideno zvišanje temperature za 1,4 °C do leta 2100, s čimer je bil dosežen cilj vaje.

Cillian Lohan, podpredsednik EESO, pristojen za komuniciranje, je dogodek sklenil z naslednjimi besedami: „Upam, da je izkušnja z YEYS v vas prebudila željo biti aktivni državljani. Za močno demokracijo potrebujemo vaše sodelovanje. Mladinsko gibanje je pokazalo, da spremembe lahko pridejo z ulice. Danes smo pomagali, da te zahteve po večjem ukrepanju odmevajo v središčih moči.“

Več podrobnosti o dogodku YEYS 2021 je na voljo na uradni spletni strani dogodka. (ks)

Sporo?ilo z dogodka EESO: „?e želite ustaviti podnebne spremembe, spremenite sistem.“

EESO je 20. marca gostil virtualni spremljevalni dogodek v povezavi z dogodkom „Vaša Evropa, vaš glas!“ (YEYS), z naslovom *Designing Systemic Change* (Snovanje sistemskih sprememb). Na njem je sodelovalo več strokovnjakov, aktivistov in vplivnežev, ki so posredovali svoje znanje in izkušnje glede podnebnih ukrepov z vidika sistemskih sprememb.

Dogodek je vodil podpredsednik EESO, pristojen za komuniciranje, **Cillian Lohan**, ki je temo takole predstavil: „Podnebne spremembe se povečujejo in kot posamezniki težko vidimo rešitev; za ta izziv je potrebna bistvena sprememba kulture, vedenja in vrednot.“

Dogodek je imel štiri dele, ki so bili vsi osredotočeni na potrebo po sistemskih spremembah za premagovanje podnebnih sprememb.

Virginijus Sinkevičius, evropski komisar za okolje, oceane in ribištvo, je prvo panelno razpravo začel z videosporočilom, v katerem je poudaril potrebo po pristopu, ki bi zajel vse: „Podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti, zmanjševanje virov in onesnaževanje so povezani, zato jih moramo obravnavati skupaj. Evropska komisija se je na to odzvala z zelenim dogovorom, svojo vlogo pa morajo prevzeti tudi državljani, saj potrebujemo nove zamisli, ki morajo biti sistemske.“

Podnebna aktivistka **Josephine Becker** je omenila pojem podnebne pravičnosti: „Evropa je delno odgovorna za to podnebno krizo, zato je naša dolžnost, da ukrepamo.“

Corina Angheloiu, višja strateginja za zasnovo, Forum for the Future, je v drugi panelni razpravi predstavila svoje poglede glede pravega pristopa za uvedbo sistemskih sprememb: „Glavno izhodišče za uvedbo sistemskih sprememb so vrednote; sedanji gospodarski sistemi se osredotočajo na učinkovitost, če pa v središče sistema postavimo pravičnost, bodo posledice očitne.“

Nisreen Elsaim, predsednica mladinske svetovalne skupine OZN za podnebne spremembe, je imela naslednje sporočilo: „Sedanji gospodarski in politični sistemi ne služijo našemu namenu in škodijo našemu okolju. Upravljanje, ki temelji na rezultatih, ne deluje.“

Lewis Akenji, direktor inštituta Hot or Cool, je na tretji panelni razpravi pojasnil, kako sedanji sistemi vplivajo na življenjski slog ljudi in njihove odločitve glede prevoza, dela, hrane itd.: „Ustvarjamo vse večje neenakosti in naša potrošnja je prevelika; sedanji gospodarski in politični sistemi nas ne osrečujejo.“

Saoi O'Connor, podnebna aktivistka, je spregovorila o vlogi odločevalcev: „Voditelji in politiki lahko govorijo o številkah in politikah, ne zdi pa se, da upoštevajo realnost življenja ljudi.“

Na zadnji panelni razpravi so bili predstavljeni konkretni primeri pobud za sistemske spremembe. **Christian Kroll**, izvršni direktor in ustanovitelj spletnega iskalnika Ecosia, je pojasnil, da ves dobiček podjetja uporabijo za zasaditev različnih vrst dreves z dodano vrednostjo za lokalne skupnosti po svetu.

Borka za počasno modo in vplivnica **Juliet Bonhomme** je poudarila moč, ki jo imajo potrošniki zaradi odločitev, ki jih sprejemajo: „Naš denar je naša moč.“

Dogodku je na Facebooku sledilo več kot 100 ljudi z vse Evrope, ki so sistemske spremembe lahko odkrivali tudi s pomočjo umetnosti: umetnika **Sophie Ong** in **Tibor Miklos** sta takoj po dogodku predstavila svoja dela, ki so jih navdihnile razprave. (dgf)

[Osrednja vloga EESO v celoti priznana na konferenci o prihodnosti Evrope](#)

Evropski ekonomsko-socialni odbor je bil povabljen k sodelovanju v ključnem organu konference, ki bo začrtal pot prihodnjega razvoja EU.

Predsednica Evropske komisije **Ursula von der Leyen** je julija 2019 v političnih smernicah nove Komisije pozvala h konferenci o prihodnosti Evrope, da bi državljani lahko sooblikovali prihodnji razvoj EU.

Na tej podlagi so 10. marca 2021 predsedniki treh glavnih institucij EU (Evropskega parlamenta, Evropske komisije in Sveta EU) podpisali skupno izjavo o konferenci o prihodnosti Evrope, s katero so natančno opredelili njen obseg (dialog z državljani), vsebino (uresničevanje dvojnega, zelenega in digitalnega prehoda, ter okrepitev evropske odpornosti, konkurenčnosti in solidarnosti) ter časovni potek (sklepi naj bi bili pripravljeni do pomladi 2022).

Za upravljanje konference je pristojen izvršni odbor, ki nadzoruje delo konference in neposredno poroča njeni skupščini.

EESO je bil kot dom evropske civilne družbe ter most med evropskimi institucijami in organizirano civilno družbo vabljen k sodelovanju v izvršnem odboru.

Predsednica EESO **Christa Schweng** se je udeležila vseh sej izvršnega odbora.

EESO pripravlja tudi svoj prispevek h konferenci, pri čemer lahko uporabi vsaj tri ključne prednosti:

- 329 članov EESO, ki prihajajo iz najrazličnejših družbenih okolij (delodajalci, sindikati in širša civilna družba) iz 27 držav članic,
- ustaljeno mrežo nacionalnih ekonomsko-socialnih svetov in
- povezovalno skupino – mrežo organizacij civilne družbe, ki sicer niso neposredno zastopane v EESO, vendar so z njim tesno povezane, kar povečuje njegov doseg.

EESO je bolj kot kdaj koli prepričan, da lahko s specifičnimi in konkretnimi prispevki h konferenci o prihodnosti Evrope doseže spremembe in zagotovi, da se bo jasno in glasno slišal glas evropske civilne družbe. (sm)

EESO se loteva izzivov dela na daljavo

Med prvo omejitvijo gibanja zaradi pandemije COVID-19 je število delavcev v EU, ki so opravljali delo na daljavo, poskočilo s 5 % na 40 %. Leto pozneje delo na daljavo ostaja, vendar je zaenkrat še težko ustrezno oceniti njegov vpliv na delodajalce, zaposlene in družbo kot celoto. EESO poudarja potrebo po več raziskavah in

dolgoročni perspektivi, da bi izkoristili prednosti te oblike dela in zmanjšali tveganja, ki jih prinaša.

Delo na daljavo lahko kljub očitnim priložnostim, ki jih ponuja delavcem in delodajalcem, npr. večjo produktivnost, prožnejše oblike dela in večjo avtonomijo, tudi negativno vpliva na poklicno in zasebno življenje ljudi. Med pandemijo so se meje med poklicnim in zasebnim življenjem včasih zabrisale zaradi prevelike delovne obremenitve, daljšega delovnega časa in nezadostnega časa za počitek.

V kulturi stalne dosegljivosti, v kateri se številni delavci težko odklopijo, lahko to škoduje njihovem duševnemu in telesnemu zdravju ter dobremu počutju. EESO je v dveh mnenjih o delu na daljavo, ki ju je sprejel na marčevskem plenarnem zasedanju, poudaril, da so ženske še posebej izpostavljene škodljivim učinkom dela od doma, saj bolj pogosto delajo od doma, službo pa morajo uskladiti še z gospodinjskimi opravili.

Podatki iz študije Eurofounda kažejo, da 30 % „rednih“ delavcev na daljavo sedaj vsak dan ali večkrat tedensko dela v svojem prostem času, približno 20 % pa jih dela več kot 48 ur na teden. Okoli 40 % rednih delavcev na daljavo počiva manj kot 11 ur na dan.

Za zmanjšanje tveganj dela na daljavo v času po pandemiji in povečanje njegovih koristi EESO socialne partnerje iz držav članic poziva, naj prek obstoječega socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj vzpostavijo pravila, prilagojena posameznim državam članicam ter razmeram v posameznih panogah in podjetjih.

Delo na daljavo bi moralo biti ustrezno urejeno. Pri tem je treba zagotoviti, da bo po koncu krize zaradi COVID-19 spet temeljilo na prostovoljni osnovi in da se bo mogoče vrniti na star način dela. Delavci na daljavo bi morali imeti enake individualne in kolektivne pravice ter enako delovno obremenitev kot njihovi sodelavci, ki delajo v prostorih delodajalca. Ureditev dela na daljavo mora biti opredeljena pisno ter mora zagotavljati enako obravnavo in enake zdravstvene in varnostne pogoje, meni EESO.

„Delo od doma bo značilno za trge dela v prihodnosti, vendar ne smemo dopustiti, da bi vodilo v socialno nazadovanje in osamitev delavcev. Ljudem lahko pomaga pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, vendar ne smemo dovoliti diskriminacije ali različnega obravnavanja med tistimi, ki delajo doma, in tistimi, ki se odločijo za delo v pisarni,“ je dejal poročevalec za mnenje *Izzivi dela na daljavo* **Carlos Manuel Trindade**.

Glede na to, kako hitro se ta način dela širi, in izkušnje, pridobljene v času pandemije, bi bilo treba preučiti veljavne sporazume EU o delu na daljavo in zagotoviti, da bodo učinkoviti tudi v novih okoliščinah, je dejal EESO.

Zlasti relevantna sta okvirni sporazum o delu na daljavo iz leta 2002 in okvirni sporazum o digitalizaciji iz leta 2020, ki sta bila podpisana s socialnimi partnerji na ravni EU. Države članice in socialni partnerji bi ju morali upoštevati pri oblikovanju nacionalnih okvirov za podjetja in delavce, ki uporabljajo ta način dela.

Poleg tega bi bila v skladu z določbami PDEU in/ali na ravni držav članic morda lahko sprejeta evropska pobuda, s katero bi zaščitili in uresničili pravico do odklopa.

EU in države članice bi morale uporabljati tudi veljavno zakonodajo, ki se v celoti nanaša na delo na daljavo, kot sta direktivi o delovnem času in o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Slednji bi bilo treba prenesti v nacionalno zakonodajo in ustrezno uporabljati, saj bo to „nedvomno prispevalo k izboljšanju delovnih pogojev delavcev na daljavo“.

EESO prav tako opozarja na tveganje, da bi z delom na daljavo prišlo do uvedbe dvojnega bremena plačanega in neplačanega dela. Gospodinjsko delo še vedno ni enako porazdeljeno med ženske in moške. Večinoma ga opravljajo ženske, kar zmanjšuje njihove sposobnosti pri doseganju produktivnosti pri plačanem delu in lahko ogrozi njihove poklicne možnosti.

„Družba kot celota in podjetja morajo storiti vse, da bodo odpravili spolne stereotipe in da bodo ženske priznane kot polnopravne delavke ob njihovih številnih drugih vlogah in kvalitetah. Gospodarski in socialni stroški teh predsodkov so za družbo zelo visoki,“ je dejala poročevalka za mnenje **Milena Angelova**.

Ob tem EESO poziva k sprejetju dogovora o oskrbi za Evropo in poudarja, da so razpoložljivost, dostopnost in cenovna ugodnost infrastrukture in storitev za otroke, osebe s posebnimi potrebami in starejše prav tako ključni pogoj za enakopravnost spolov pri delu na daljavo.

Skrajni čas za okrepljeno politično ukrepanje EU na področju invalidnosti

EESO je 24. marca gostil razpravo o novi strategiji o pravicah invalidov, ki jo je pred kratkim objavila Evropska komisija. Razprave se je udeležila tudi komisarka za enakost Helena Dalli.

Strategija, ki bo veljala v obdobju 2021–2030, naj bi zagotovila dosledno izvajanje Konvencije ZN o pravicah invalidov v EU. Konvencija je prelomen dokument, ki je spremenil dojemanje invalidnosti, saj k njej pristopa na temelju človekovih pravic in družbi nalaga odgovornost za odpravo ovir, ki invalidom onemogočajo polno vključenost v družbo.

„Pozdravljamo novo strategijo EU o pravicah invalidov. V EU je približno 87 milijonov ljudi s takšno ali drugačno obliko invalidnosti in več kot polovica meni, da je zaradi tega diskriminirana,“ je v ugodnem govoru povedala predsednica EESO **Christa Schweng**.

Spomnila je, da je bil EESO prva institucija, ki je leta 2019 sprejela mnenje na lastno pobudo in v njem pozvala k novi agendi o pravicah invalidov, ki bi bila popolnoma usklajena s konvencijo ZN. „Z velikim zadovoljstvom ugotavljam, da je mnogo priporočil, ki smo jih pripravili takrat, upoštevanih v strategiji EU o pravicah invalidov, predlagani pred nekaj tedni.“

EESO je tako v svojih mnenjih kot v okviru dela tematske študijske skupine za pravice invalidov, ki je bila ustanovljena za spremljanje izvajanja konvencije ZN v državah članicah, pozival k njenemu doslednemu upoštevanju.

Mnenje o [oblikovanju agende EU o pravicah invalidov za obdobje 2020–2030](#) ni edino besedilo EESO, ki obravnava to vprašanje: pripravil je še več drugih dokumentov na to temo, kot sta [informativno poročilo](#) in [mnenje](#) o pravici invalidov do udeležbe na volitvah v Evropski parlament. EESO bo novo strategijo analiziral v novem mnenju, ki bo predstavljeno na plenarnem zasedanju julija.

„Deset let potem, ko je EU ratificirala Konvencijo ZN o pravicah invalidov, je skrajni čas za okrepljeno politično ukrepanje EU na področju invalidnosti. Naš cilj je vnesti pozitivne spremembe v življenja invalidov v EU in drugod, da bodo lahko na enaki podlagi sodelovali z drugimi, brez izjeme,“ je dejala komisarka Dalli.

Člani EESO so pohvalili novo strategijo, vendar so opozorili, da morajo EU in države članice pri njenem izvajanju upoštevati katastrofalne posledice epidemije za invalide, zlasti v zvezi z zaposlovanjem in izobraževanjem, saj so se obstoječe neenakosti še povečale. (II)

Železniški promet EU – Evropsko leto železnic 2021 je pravi čas za spremembe

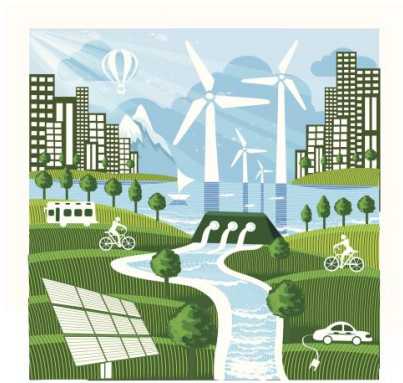
Železniški promet še ni dosegel popolnega političnega, regulativnega in kulturnega napredka, čeprav je 25 let liberalizacije precej pripomoglo k odpiranju trgov in uresničevanju tehnične uskladitve. To je glavno sporočilo mnenja

o enotnem evropskem železniškem območju, ki je bilo sprejeto na marčevskem plenarnem zasedanju EESO.

Kot poudarja EESO, je potrebna nedvoumna analiza enotnega evropskega železniškega območja in njegovih dosežkov, **evropsko leto železnic 2021** pa bi lahko bilo odlična priložnost za pregled razvoja in določitev novih ciljev za prihodnost.

Poročevalec za [mnenje Stefan Back](#) je na plenarnem zasedanju dejal: „Železniški promet potrebuje spremembo podjetniške kulture in pristop, ki bo veliko bolj usmerjen na potrebe strank, tako v potniškem kot v tovornem prometu.“ Evropsko leto železnic 2021 bi bilo lahko priložnost za spodbujanje spremembe vedenja, razvoj boljšega sodelovanja med prevozniki in strankami ter za čim večjo uporabo možnosti, ki jih ponuja digitalizacija.

Pandemija COVID-19 je ustavila ali zavrla projekte, ki jih je sedaj treba pospešiti. Državna pomoč ostaja ključna za zagotavljanje osnovnih storitev tudi po krizi, pogodbe za opravljanje storitev javne službe pa lahko zagotovijo dostopne, cenovno ugodne in vključujoče storitve potniškega prometa za vse. EESO meni, da je to eden najučinkovitejših in najuspešnejših ukrepov za spodbujanje železniškega potniškega prometa. (mp)

Energetski prehod – EU mora ukrepati hitreje

Če želimo do leta 2050 uresničiti podnebne in energetske cilje EU, moramo bistveno pospešiti uresničevanje energetske unije. To je v nedavnem mnenju zapisal EESO, ki opozarja, da bi bilo nevarno, če bi pri tem spregledali socialni in gospodarski položaj posameznih držav članic.

EESO poudarja, da bi neupoštevanje socialnih in gospodarskih razmer v posameznih državah članicah lahko ogrozilo družbeno sprejemljivost

naložb in reform za pospešitev energetskega prehoda.

V [mnenju](#), ki ga je pripravil **Lutz Ribbe** in je bilo sprejeto na marčevskem plenarnem zasedanju, EESO pojasnjuje svoje stališče o poročilu za leto 2020 o stanju energetske unije in oceni nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov. Pri tem ugotavlja, da so bili energetski in podnebni cilji za leto 2020 sicer večinoma doseženi, s čimer pa se ne smemo zadovoljiti.

Cilji za naslednjih 30 let, začeni z desetletjem po letu 2020, morajo biti veliko ambicioznejši, pri čemer je treba v središče energetske unije resnično postaviti državljane.

G. Ribbe je povedal: „Energetski prehod je ogrožen, če politiki obljublajo udeležbo velikega dela družbe, v resnici pa te obljube ne jemljejo resno in je ne uresničijo.“ (mp)

Nova strategija Komisije za reševanje problema nedonosnih posojil ni primerna za obdobje COVID-19

EESO pozdravlja novi akcijski načrt o nedonosnih posojilih, vendar meni, da v njem ni novih predlogov, ki bi ustrezali obdobju pandemije COVID-19. Tako se mora Evropa z izrednimi razmerami spoprijeti s pravili, napisanimi za običajne čase.

V [mnenju, sprejetem na plenarnem zasedanju 25. marca](#), je EESO analiziral strategijo za reševanje vprašanja nedonosnih posojil. Evropska komisija je izrazila glavne skrbi glede specifičnih gospodarskih sektorjev, kot so banke, kupci kreditov in skrbniki kreditov. EESO pa je poudaril stališče širše evropske družbe.

„EESO zelo skrbi stabilnost bančnega sektorja“, je dejal poročevalec **Kęstutis Kupšys**. „Vendar pa nas skrbi tudi za podjetja, ki so zadolžena in ne morejo več plačevati svojih dolgov, ter za podjetja, ki so sposobna preživeti in bodo morda potrebovala dodaten denar od bank. V mislih imamo tudi ranljive državljane, ki so zadolženi in bodo kmalu postali žrtve „mrhovinarskih skladov“. In končno imamo v mislih tudi vse

davkoplačevalce: kadar, ali bolje, če se javna sredstva namenijo za nakup portfeljev nedonosnih posojil, se prav ta uporabljajo za reševanje bank pred slabimi terjatvami.

EESO najprej in predvsem priporoča obravnavanje temeljnih vzrokov za nedonosna posojila, da se prepreči njihovo kopičenje v prihodnosti. Najboljši način za to je nenehno izboljševanje konkurenčnosti ter osredotočanje na neprekinjeno poslovanje in gospodarsko okrevanje, ob sočasnem oblikovanju trdnih sistemov socialne varnosti, boju proti revščini, prezadolženosti in brezposelnosti, zagotavljanju ustreznih plač ter izvajanju proticikličnih ukrepov ekonomske politike v kriznih časih.

Zaradi učinka koronavirusa na gospodarstvo EU se pričakuje povečanje obsega nedonosnih posojil po vsej EU. EESO poziva, naj ukrepe pomoči kreditnim institucijam spremljajo vladni ukrepi pomoči posojilojemalcem, ki so se v težavah znašli zgolj zaradi pandemije, da bi ublažili negativne posledice.

Medtem ko Evropska komisija predlaga nadaljnji razvoj sekundarnih trgov za prizadeto premoženje, EESO meni, da preveč poudarja potrebo po vseevropskem čezmejnem trgu za nedonosna posojila. Bilo bi nevarno izterjevalcem dolgov dati dovoljenje za poslovanje po celotni EU brez ustreznega nadzora tako domače države kot države gostiteljice. Tak ukrep bi bil upravičen le, če bi bil uravnotežen z vrsto ukrepov za zaščito posojilojemalcev v težavah, torej s standardom varstva potrošnikov na ravni EU za izterjevalce dolgov.

Poleg tega je zelo vprašljivo, ali čezmejne dejavnosti kupcev kreditov omogočajo oprijemljive gospodarske koristi za gospodarski sistem na splošno in ne le za banke, kupce in skrbnike kreditov.

Glede prodaje nedonosnih posojil družbam za upravljanje premoženja (ki jim pogovorno rečemo „slabe banke“) EESO meni, da mora to ostati izjema. Prednost naj se daje dvostranskim sporazumom o prestrukturiranju med kreditno institucijo in posojilojemalcem, pri čemer naj se reševanje osredotoča na neprekinjeno poslovanje in gospodarsko okrevanje.

Kęstutis Kupšys meni, da Evropska komisija v svojem dokumentu ozko in tehnokratsko obravnava vprašanje, ki vpliva na mnoge dele družbe „na terenu“. „Naše glavno sporočilo je, da vprašanje nedonosnih posojil ne bi smelo biti povezano z vprašanji ohranjanja finančne stabilnosti,“ je dejal. „V celoti gledano menimo, da je ustrezen način za reševanje problema nedonosnih posojil v bankah, ne le z dajanjem posojil na trg, kadar so oslabiljena. Dolgovi ne smejo postati tržno blago!“ (na)

[EESO predlaga ukrepe za podporo naložbam v pridobivanje in recikliranje kritičnih surovin](#)

Evropski ekonomsko-socialni odbor je na marčevskem plenarnem zasedanju sprejel mnenje, v katerem predlaga podporo naložbam v raziskovanje in pridobivanje kritičnih surovin ter uporabo sekundarnih materialov iz odpadkov, saj je to bistveno za zeleni

prehod v EU.

Evropska komisija je septembra 2020 sprejela akcijski načrt o kritičnih surovinah, da bi zmanjšala odvisnost od primarnih kritičnih surovin in okrepila domače pridobivanje surovin v EU. EESO je sprejel mnenje, ki

pozdravlja ta pristop in „v celoti podpira zeleni prehod energetskega sektorja in meni, da je pridobivanje surovin, potrebnih za uvajanje zelenih tehnologij, temeljni pogoj za prehod“.

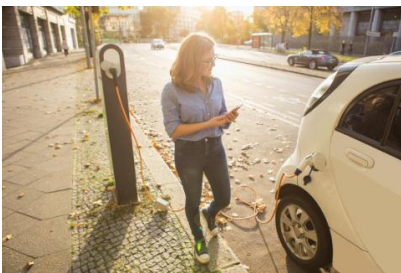
Vendar EESO v svojem mnenju poziva k dodatnim ukrepom, ki bi omogočili ta pristop, saj sta raziskovanje in pridobivanje zelo tvegani dejavnosti. Poročevalec **Dumitru Fornea** je poudaril to stališče: „*Spodbujanje primarnih in sekundarnih virov je bistvenega pomena, zato moramo podpreti naložbe v sektor pridobivanja in pospešiti analizo odpadkov, ki bi lahko vsebovali dragocene materiale.*“

Soporočevalec **Michal Pintér** je pojasnil, da ima ta podpora lahko različne oblike: „*Naložbe moramo podpirati z jamstvi za posojila, amortizacijskimi režimi in državno pomočjo, pa tudi z razvojem poenostavljenega postopka izdajanja dovoljenj za rudarske dejavnosti,*“ je dejal.

V mnenju je poudarjen tudi pomen razširitve opredelitve kritičnih surovin, ki se tradicionalno razumejo kot surovine iz rudarskega sektorja. EESO meni, da je to preozko in da omejuje rast zelene energije, saj se lahko lesni materiali učinkovito uporabljajo na več načinov kot v preteklosti.

Sektor surovin ima ogromen gospodarski potencial. Zagotavlja okrog 350 000 delovnih mest v EU in več kot 30 milijonov delovnih mest v predelovalnih dejavnostih nižje v verigi je odvisnih od zanesljivega in neoviranega dostopa do mineralnih surovin. OECD napoveduje, da se bo svetovna uporaba materialov do leta 2060 podvojila, zlasti uporaba kovin pa naj bi se povečala za 150 %. To bo zelo verjetno povečalo pritisk na vse vire planeta in ogrozilo rast svetovne blaginje.

Zato EESO v mnenju poudarja, da je treba v metodologijo za pripravo seznama kritičnih mineralov vključiti nove razsežnosti. EESO meni, da bi Komisija morala upoštevati potrebe in interese ljudi in gospodarstev v državah, iz katerih naj bi se surovine izvažale v Evropo. Zato bi bilo treba opredeliti ustrezna merila za preverjanje, ali so svetovne oskrbovalne verige tovrstnih surovin skladne z etičnimi načeli. (ks)

[EESO poziva k natančnejšim in bolj usklajenim pogojem za bolj trajnostno življenjski cikel baterij v EU](#)

EESO je na marčevskem plenarnem zasedanju sprejel [mnenje](#), ki predlaga vzpostavitev natančnejših in bolj delujočih mehanizmov in instrumentov upravljanja, v kar je treba vključiti vse deležnike. Po mnenju EESO bi to lahko prispevalo k razvoju okvira Unije, ki bi zajemal celoten življenjski cikel baterij v EU.

Evropska komisija je 10. decembra 2020 objavila predlog [uredbe](#) o baterijah in odpadnih baterijah. Predlog je v skladu z [evropskim zelenim dogovorom](#), ki spodbuja razogljičenje gospodarstva EU, da bi dosegli podnebno nevtralnost do leta 2050.

Mnenje, ki ga je sprejel EESO, podpira ukrepe iz uredbe: s svojimi novimi standardi trajnosti baterij bo Komisija tudi globalno spodbujala zeleni prehod in oblikovala načrt za več pobud v okviru svoje politike trajnostnih izdelkov.

EESO v svojem mnenju poziva tudi k natančnejšim in funkcionalnejšim instrumentom upravljanja in dogovorom za izvajanje nove uredbe z vključitvijo vseh deležnikov. Poročevalec **Bruno Choix** je dejal: „Cilj predlagane uredbe je razviti okvir Unije, ki bo zajemal celoten življenjski cikel baterij ter vseboval harmonizirana in bolj ambiciozna pravila za baterije, sestavne dele, odpadne in reciklirane baterije. S to uredbo namerava Komisija spodbujati inovacije ter razvoj in izvajanje tehnološkega strokovnega znanja EU.“

Soporočevalec **Frank Uhlig** pa je pojasnil, da je lahko ta podpora v različnih oblikah: „Kar zadeva izvajanje skrbnega pregleda za nadzor oskrbovalne verige baterij, zahtevamo popolno preglednost izvajanja tega sistema spremljanja. Recikliranje, obnova in ponovna uporaba zagotavljajo zanesljivost zgornjega dela verige. Podpora raziskavam in razvoju na področju okoljsko primerne zasnove je bistvenega pomena.“

EESO priporoča reševanje izzivov na tem področju s krepitvijo vloge in virov Evropske agencije za kemikalije (ECHA) in Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (OSHA).

EESO predlaga, da se poleg pojma „konec življenjske dobe“ uvede tudi pojem „konec uporabe“, da bi spodbujali ponovno uporabo, obnovo ali drugotno uporabo in recikliranje baterij.

Baterije, dane na trg EU, bi morale biti trajnostne, visoko zmogljive in varne v celotnem življenjskem ciklu. To pomeni baterije, katerih proizvodnja ima minimalni vpliv na okolje, pri čemer so uporabljeni materiali, pridobljeni ob popolnem spoštovanju človekovih pravic ter socialnih in ekoloških standardov. Baterije morajo biti trajne in varne, ob koncu njihove življenjske dobe pa bi jih bilo treba ponovno uporabiti, predelati ali reciklirati ter dragocene materiale ponovno vključiti v gospodarstvo. (ks)

Evropski raziskovalni prostor: EESO ocenjuje njegovo prenovo kot pravi New Deal za raziskave in razvoj v Evropi

Evropska komisija z novim konceptom odločno dokazuje, da bo naredila konec zaostanku Evrope v primerjavi z ZDA in Azijo na področju temeljnih in uporabnih raziskav, patentov ter visokotehnoloških izdelkov in storitev. Tako je zapisal EESO v [poročilu](#), ki ga je sprejel na marčevskem plenarnem zasedanju.

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) poudarja, da je glavna prednost [predloga novega evropskega raziskovalnega prostora](#) (ERP) njegova osredotočenost na **hiter prenos raziskovalnih in inovacijskih dosežkov v trajnostne gospodarske dejavnosti in trajnostna delovna mesta**.

„Izjemno pomembno je, da novi ERP ni le ponavljanje že znanega,“ je povedal poročevalec za mnenje **Paul Rübig**. „Ta New Deal bo okrepil vpliv raziskav in inovacij v dobi, v kateri je vse odvisno od inovacij, ne le

evropsko gospodarstvo, ki ga je prizadela epidemija COVID-19, temveč tudi preživetje našega planeta.“

Evropske raziskave zaostajajo za ZDA in Azijo pri pretvorbi rezultatov raziskav in razvoja v inovativne proizvode in storitve. Evropa zaostajajo za Azijo na področju patentov (Azija je leta 2019 vložila 65 % vseh prijav v svetu, Evropa pa le 11,3 %) ter zlasti na področju digitalnih storitev in prebojnih tehnološko usmerjenih inovacijah, tj. novih proizvodov, ki jih poganjajo raziskave in razvoj novih tehnologij. Na splošno so azijske države, zlasti Kitajska in Koreja, v zadnjih 20 letih izjemno izboljšale svojo uspešnost na področju raziskav, tehnologije in inovacij. Novi ERP naj bi Evropi pomagal zmanjšati zaostanek s pomočjo naložb in povečane mobilnosti.

EESO podpira koncept Komisije, a izpostavlja **pet ključnih sektorjev**, ki niso navedeni na seznamu strateških tehnologij, čeprav so bistveni za blaginjo Evrope:

- digitalni poslovni modeli;
- tehnologije za proizvodnjo blaga in živil;
- klinične raziskave ter farmacevtski in biotehnološki sektor;
- vesoljske tehnologije;
- čista voda in sanitarna ureditev.

Ena najpomembnejših točk, ki jih EESO poudarja v mnenju, je nujnost **uravnoveženja odličnosti in hitrosti** pri pretvorbi rezultatov raziskav in razvoja v inovativne proizvode in storitve. V gospodarstvu je pomembna hitrost, znanstveniki pa stremijo k odličnosti ter prosijo za več časa in denarja za raziskave in razvoj. Komisija bi morala v politiki za raziskave, tehnologijo in inovacije dati obojemu enako težo. (dm)

Prihodnost Evrope bo odvisna od naše obravnave podeželja

Podeželje mora postati privlačnejše za mlade in podjetja. To bo izboljšalo kakovost življenja vseh Evropejcev in jim omogočilo, da sami izberejo, kje želijo živeti in delati. To je eden od ključnih sklepov razprave z naslovom *Za celostno strategijo za trajnostni razvoj podeželja in mest*, ki je potekala 8. marca na sedežu EESO.

Evropska podeželska in mestna območja se ne razvijajo enakomerno. Nujno je treba spodbujati politike, ki zavirajo ta trend, zagotoviti pravičen in trajnosten prehod na ekonomijo blagostanja na vseh področjih in spodbujati uravnoveženo poselitev. Podeželje, ki ima ključno vlogo pri ekonomski in socialni koheziji, odpornosti regij in prispevanju nešteti storitev iz različnih lokalnih ekosistemov, vključno s proizvodnjo hrane, bi moralo postati privlačnejše za mlade in podjetja.

Peter Schmidt, predsednik strokovne skupine EESO za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje (NAT), je dejal: "Okrevanje po COVID ponuja popolno priložnost za pripravo strategij, ki zagotavljajo, da nobeno območje ali njihovi državljani ne bodo zaostali v pravični tranziciji na podnebno nevtralno, trajnostno in uspešno Evropsko unijo. "

"Zdaj, ko je EU sprejela ambiciozen sveženj za okrevanje, je treba pri dodeljevanju sredstev upoštevati vrzeli med ozemlji EU," je dejal član EESO **Stefano Palmieri**, predsednik strokovne skupine EESO za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo.

Deša Srsen iz urada podpredsednice Komisije Dubravke Šuica, je poudarila: "Z [dolgoročno vizijo podeželja](#), ki naj bi jo Komisija objavila junija, želimo ustvariti novo priložnost za podeželje."

Josep Puxeu Rocamora, poročevalec mnenja EESO o [celostnem pristopu za podeželska območja EU](#), je poudaril, da je povezovanje podeželskih in ranljivih območij zelo zapleteno, saj se dotika vseh politik EU. „Za razvoj teh območij predlagamo 'teritorialno pogodbo', ki bi morala biti participativna in prilagojena značilnostim ozemelj ter ohraniti njihovo zgodovinsko, kulturno in naravno dediščino.“ (mr)

Skrajni čas za uresnitev Unije enakosti

Države članice morajo z zbiranjem podrobnih podatkov in sprejetjem ustreznih ukrepov poskrbeti za učinkovito uresničevanje akcijskega načrta EU za boj proti rasizmu ter si prizadevati za razkritje rasizma in etnične diskriminacije, ki sta se med pandemijo COVID-19 v Evropi povečala.

Četrtnina Evropejcev se počuti diskriminirane na vsaj enem področju življenja, rasna in etnična diskriminacija pa je največja na področju zaposlovanja, zato so nujno potrebna prizadevanja za posodobitev in uresničevanje zakonodaje za boj proti rasizmu po vsej EU. To so ugotovitve virtualnega posvetovanja, ki ga je 18. marca organiziral EESO.

Posvetovanja, ki je potekalo pod naslovom „Unija enakosti: akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025“, so se udeležili govorniki iz institucij EU ter evropskih platform za človekove pravice in boj proti rasizmu. Predstavili so številke, ki pričajo o žalostnem stanju na tem področju.

Cristian Pîrvulescu, poročevalec EESO za mnenje o tej temi, je poudaril, da je bil akcijski načrt EU za boj proti rasizmu pripravljen pravočasno, saj so se zaradi pandemije še povečale neenakosti in diskriminacija.

Predstavniki Evropske komisije Thibault Balthazar je izpostavil pomembno vlogo držav članic ter jih pozval, naj v sodelovanju s civilno družbo in organov za področje enakosti sprejmejo nacionalne akcijske načrte. **Aleksandra Wesoly** je predstavila instrumente EU, kot je mreža EU za ozaveščanje o radikalizaciji, in druge platforme, ki so dejavne v boju proti radikalizaciji in ekstremistični propagandi. **Maria Daniella Marouda** je povedala, da je študija, ki jo je izvedla Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti, poudarila napredek na področju protidiskriminacijske zakonodaje.

Joanna Goodey z Agencije Evropske unije za temeljne pravice je pojasnila, da zakonodaja sicer obstaja, vendar pa primanjkuje podatkov. Za uspeh akcijskega načrta je potrebno zanesljivo in redno zbiranje podatkov.

Poročevalka za mnenje Odbora regij o akcijskem načrtu EU za boj proti rasizmu **Yoomi Renström** je opozorila, da je treba lokalne in regionalne oblasti priznati kot strateške partnerje pri zasnovi, izvajanju in spremljanju nacionalnih akcijskih načrtov.

Csaba Asztalos, predsednik romunskega sveta za boj proti diskriminaciji, je poudaril pomen dostopnih podatkovnih zbirk ter jasnih strategij komuniciranja, **Marie Mescam** iz združenja SOS Racisme pa je opozorila, da je treba v EU nujno oblikovati prostor za dialog, v katerem bodo civilna družba, organi za področje enakosti ter organizacije za boj proti rasizmu lahko izmenjale izkušnje in znanje.

Juliana Wahlgren, višja svetovalka pri Evropski mreži proti rasizmu je **izrazila upanje, da bo vključevanje oseb, ki prihajajo iz rasnih ali etničnih manjšin** in imajo pomembno strokovno znanje v okviru organizacij civilne družbe, pripomoglo k uspešnemu izvajanju akcijskega načrta. (mt)

Zahodni Balkan – „manjkajoči del“ evropske sestavljanke

Na marčevskem plenarnem zasedanju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora je potekala razprava s komisarjem za sosedstvo in širitev Olivérjem Várhelyijem o stanju pristopnega procesa partneric z Zahodnega Balkana. Člani EESO so izrazili prepričanje, da je njihovo vključevanje v EU geostrateška naložba v mir in gospodarsko rast.

Predsednica EESO **Christa Schweng** je razpravo začela z besedami, da EESO pripisuje velik pomen širitvi EU na Zahodni Balkan: „*Naš odbor meni, da je Zahodni Balkan manjkajoči del sestavljanke v prizadevanju Evropske unije, da ustvari enotno in trajnostno Evropo, pripravljeno na prihodnost.*“

Óliver Várhelyi je omenil posledice, ki jih je pustila pandemija COVID-19 na Zahodnem Balkanu, in poudaril, da je „*Evropska komisija odločena, da v teh težkih časih z vsemi sredstvi še naprej pomaga našim najbližjim sosedom*“. Predstavil je tudi sporočilo Komisije o [gospodarskem in naložbenem načrtu za Zahodni Balkan](#). Pobuda v vrednosti 9 milijard EUR ima dva cilja: zagnati gospodarsko okrevanje in izboljšati konvergenco regije z Evropsko unijo. „*Namen načrta je spodbuditi ne le gospodarski razvoj, odpornost in konkurenčnost regije, temveč tudi njeno socialno kohezijo. To moramo doseči s skupnimi močmi,*“ je poudaril Várhelyi.

Po razpravi je bilo sprejeto mnenje [Okrepitev pristopnega procesa](#) – verodostojna perspektiva EU za Zahodni Balkan. Poročevalec za mnenje **Andrej Zorko** je poudaril pomen širitvenega procesa: „*Vključevanje partneric z Zahodnega Balkana v EU je geostrateška naložba v mir, stabilnost, varnost in gospodarsko rast evropske celine.*“ (dfg)

Odkrijte, kaj lahko EESO stori za vas – NOVA IZDAJA

V novi izdaji te brošure je jedrnata in posodobljena predstavitev Evropskega ekonomsko-socialnega odbora kot edinstvenega foruma za posvetovanje, dialog in doseganje soglasja med predstavniki iz vseh različnih sektorjev organizirane civilne družbe, vključno z delodajalci, sindikati in skupinami, kot so poklicna in skupnostna združenja, mladinske organizacije, ženske skupine, potrošniki, okoljevarstveniki in mnogi drugi.

V brošuri so opisani vloga in naloge EESO ter njegovo delo in sodelovanje z zakonodajnimi institucijam EU, predstavljene pa so tudi nekatere njegove zgodbe o uspehu.

Brošura je v 23 uradnih jezikih EU na voljo na spletišču EESO: <https://www.eesc.europa.eu/sl/our-work/publications-other-work/publications/discover-what-eesc-can-do-you-2021-edition>.

Natisnjene izvedbe lahko naročite pri enoti EESO za obiske in publikacije: vipcese@eesc.europa.eu. (af)

Hasta luego, hombre!

David Gippini Fournier 1. maja odhaja. Dragi David, tvoji sodelavci iz službe za medije se ti zahvaljujemo za zadovoljstvo, ki smo ga občutili pri delu s teboj, odličnost, s katero si opravljal svoje naloge, velikodušnost, ki si jo izkazoval v svojih osebnih in poklicnih odnosih, ter tvoj občutek za sporazumevanje z ljudmi. Stike z javnostjo si vodil z eleganco, s kakršno

se je lahko pohvalil Humphrey Bogart.

Kolikokrat smo lahko videli tvoje izredne sposobnosti pri premagovanju stresa v zelo napetih trenutkih.

V veselje in užitek je bilo delati s teboj.

Srečno!

Tvoji sodelavci iz službe za medije: Agata, Katerina, Ewa, Laura, Nicola, Millie, Daniela, Melissa, Margarida in Marco.

Isabel Caño Aguilar, nekdanja podpredsednica, pristojna za komuniciranje (2018–2020): „Tiskovni predstavnik s kančkom galicijske ironije“

Z Davidom Gippinijem sem veliko sodelovala in pripravila številne intervjuje. Spoznala sem ga leta 2018 in takoj se mi je zazdelo, da je resen človek. Njegovi prispevki so bili vedno ustrezni in zelo dobro pripravljeni, poleg tega zelo hitro razmišlja. Odkrila sem še, da je odprta oseba, ki veliko časa posveti drugim. V sebi ima kanček galicijske ironije, in mislim, da sva se zelo dobro razumela. Imela pa sva tudi nekaj manjših prijateljskih „nesoglasij“ – jaz se močno zavzemam za vključujoč govor, David pa je bolj akademski in ni pristaš spreminjanja jezika. Pogosto sva govorila o tem, najine razprave so bile brez konca, bogate in resne. Vsekakor pa se mu moram zahvaliti za preciznost in lepoto, ki jo je prinesel mojim besedilom.

Žal mi je, da odhaja, vendar mu želim veliko uspehov na njegovi novi življenjski poti. Prepričana sem, da ga bodo v enoti za medije močno pogrešali. In jaz tudi.

NOVICE SKUPIN

Našo socialno Evropo lahko okrepimo le s trajnostnim okrevanjem gospodarstva

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Člani skupine delodajalcev so se pred socialnim vrhom v Portu, ki bo naslednji mesec, sešli s komisarjem za delovna mesta in socialne pravice Nicolasom Schmitom. Med odkrito in odprto razpravo je predsednik skupine delodajalcev Stefano Mallia poudaril, da mora gospodarstvo hitro okrevati, vendar bo to mogoče le, če bodo podjetja imela pravo poslovno okolje, da bodo lahko konkurenčna, ustvarjala delovna mesta in s tem zagotavljala blaginjo našim družbam.

Sredi najhujše recesije po 2. svetovni vojni je trdno okrevanje gospodarstva hkrati nuja in način za lažji napredek na socialnem področju.

To pomeni, da pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in socialnem vrhu v Portu ne bi smelo iti le za socialno politiko, temveč tudi za gospodarsko okrevanje in konkurenčnost.

Zato spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in udeležbe na trgu dela ne sme dodatno obremeniti podjetij z novo zakonodajo ali drugimi obveznostmi. Ta pristop se v preteklosti ni obnesel, zato zagotovo ne bo deloval niti v tej burni gospodarski krizi.

Namesto tega se moramo osredotočiti na trge dela, ki bodo združevali tako prožnost in zmožnost podjetij, da se prilagodijo spremembam, kot tudi zadostno varnost za delavce.

Živahen industrijski in storitveni sektor ter podjetništvo so še vedno osrednji nosilci prihodnjega razcveta in blaginje Evrope. Za začetek digitalnega in zelenega prehoda potrebujemo usposobljeno in inovativno delovno silo, hkrati pa je za ohranitev našega socialnega modela bistveno zagotoviti konkurenčno podlago za naložbe.

Urejanje z zakonodajo EU bi bilo treba prihraniti za resnično čezmejna vprašanja, vse nove zakonodajne pobude na ravni EU pa bi morale biti bolj utemeljene z dokazi in ocenjene z vidika njihovega prispevka h konkurenčnosti. Z novim, ciljnim preverjanjem vseh novih pobud z vidika konkurenčnosti bi lažje dosegli ta cilj.

Skupina delodajalcev se je s komisarjem **Schmitom** sestala 15. aprila. V razpravi so se dotaknili številnih socialnih vprašanj, kot je akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic, vrh v Portu, predlog Komisije o ustreznih minimalnih plačah ter socialni dialog in kolektivna pogajanja.

Celoten govor predsednika skupine delodajalcev **Stefana Mallie** na srečanju s komisarjem **Schmitom** je na voljo na: <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/news/speech-president-mallia-eesc-employers-group-meeting-commissioner-schmit> (dv/kr)

Ustrezne minimalne plače so bistvene za socialno kohezijo

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Ustrezne minimalne plače so bistvene za socialno kohezijo in odpravljanje revščine zaposlenih ter neenakosti. Pa vendar mnogi v Evropi, še posebej prekarni delavci, delajo v zelo težkih razmerah. V nekaterih državah so kolektivna pogajanja dovolj močna, da zagotavljajo dobre delovne pogoje, vendar to ne drži za vse države.

Če socialne zaščite ni, so posledice izjemno hude, zlasti kadar se pojavijo še drugi problemi kot v sedanji skrajni zdravstveni in socialni krizi, ki jo je povzročila pandemija COVID-19.

V luči teh razmer namerava [Evropska komisija s predlogom direktive o ustreznih minimalnih plačah v Evropski uniji](#) zagotoviti, da nihče v Evropi ne bi delal brez dostojne zajamčene plače ter da bi se kolektivna pogajanja okrepila in razširila, pri čemer bi se spoštovale različne tradicije držav članic in gojil socialni dialog. Navzgor usmerjeno konvergenco plač je mogoče doseči z nacionalnimi akcijskimi načrti, določenimi v tristranskem procesu s socialnimi partnerji. Ob tem se je treba boriti proti vsem vrstam diskriminacije pri plačilu in proti revščini zaposlenih.

Glede na težave zaradi COVID-19 in z njimi povezano nujnost predloga je poročevalec **Cinzia del Rio** dejal: „Vsi delavci bi morali dobiti pošteno in ustrezno minimalno plačo, ki je bodisi določena z zakonom bodisi s kolektivnimi pogajanjimi, s čimer se jim omogoči dostojno življenje in dostop do socialne zaščite. Socialni in plačni damping, velike razlike v plačah in rastočo revščino zaposlenih, ki v glavnem prizadene mlade, ženske in prikrajšane skupine, je treba obravnavati z močno evropsko zavezo.“

[Mnenje o predlogu direktive](#), ki ga je EESO sprejel na plenarnem zasedanju 25. marca 2021, priznava nujno potrebo po takšnem naboru ukrepov, ustreznost in pravno podlago direktive (kar potrjuje tudi [pravna ocena Sveta EU](#)) ter klavzule o spoštovanju avtonomije socialnih partnerjev. (prp)

Organizacije civilne družbe morajo biti gonilna sila družbenih in gospodarskih sprememb po pandemiji COVID-19

Pripravila skupina EESO Raznolikost Evrope

Na nedavni konferenci skupine Raznolikost Evrope so predstavniki civilne družbe pozvali svoje organizacije, naj politikom povedo, v kakšni družbi želijo ustvarjati in živeti.

Udeleženci konference [Organizacije civilne družbe med pandemijo COVID-19 in po njej: aktualni in prihodnji izzivi](#) so ugotovili, da sta **ključnega pomena politična usklajenost in smiselno vključevanje državljanov**. Pozvali so k celostnemu in integriranemu pristopu k oblikovanju politik, ki dejavno spodbujajo vrednote EU, blaginjo njenih državljanov in pobude od spodaj navzgor, ki spoštujejo mnenja in pravice državljanov EU. Spodbujanje novih oblik solidarnosti in družbenega aktivizma, ki so vzniknile med pandemijo, bodo pri tem ključnega pomena.

Predsednik skupine Raznolikost Evrope **Séamus Boland** je poudaril izjemna prizadevanja organizacij civilne družbe ter njih in državljanse spodbudil k dejavnemu ponovnemu vzpostavljanju in obnovi skupnosti in družb po COVID-19.

„Zdaj je **čas za ponoven razmislek o naši modelih rasti in upravljanja** in za uravnoteženje gospodarske blaginje s socialno vključenostjo, človeškim kapitalom, trajnostjo in dobrim počutjem,“ je dejal **Boland** in poudaril tudi dva pogoja za resničen preobrat: „Celovit in integriran pristop k oblikovanju politik in vključevanje civilne družbe v oblikovanje in izvajanje novega načina življenja.“

Predsednik skupine je pozval organe EU in nacionalne organe, naj sodelujejo z organizacijami civilne družbe kot partnerji, ter poudaril, da morajo civilna družba in javni organi še naprej braniti demokratično upravljanje, temeljne pravice in vladavino prava.

Vsi sklepi in priporočila konference so na voljo [tu](#). (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Dan Evrope 2021

V EESO tradicionalno praznujemo dan Evrope z odpiranjem svojih vrat za javnost. Letos so državljani iz vse Evrope in sveta zaradi krize zaradi COVID-19 vabljeni, da varno, virtualno, odkrivajo našo hišo civilne družbe.

Na dan Evrope 9. maja praznujemo datum Schumanove deklaracije, ki je zametek današnje Evropske unije. Ta dan je priložnost za razmislek o tem, kaj je vse je omogočila solidarnost in kaj želimo doseči v prihodnosti.

Obenem pa tudi priložnost, da državljani EU še bolj občutijo, da so del nečesa večjega, tako kot je pravi slogan dneva Evrope, ki je skupen vsem evropskim institucijam: „Skupaj smo močnejši“.

Sodelujte na dnevu Evrope in ...

- Na 360-stopinjskem tridimenzionalnem obisku EESO **odkrijte, kaj EESO počne za vas**: spoznajte, kdo smo in kaj delamo, ter se seznanite z dodano vrednostjo EESO in njegovih ?lanov.
- Prek zgodb organizacij naših ?lanov na terenu **odkrijte, kaj člani EESO počnejo doma** na splošno, pa tudi z namenom, da bi EU pomagali pri izhodu iz krize.
- **Obiščite naš kulturni kotiček** in si na zanimiv interaktiven na?in oglejte različne virtualne razstave EESO.
- **Sodelujte v številnih dejavnostih v živo**: dan Evrope je predvsem praznovanje miru in enotnosti v Evropi, zato bodo igre in zabavne dejavnosti potekale na spletu, vključno z virtualnimi obiski EESO, spletnim seminarjem v živo s ?lani EESO, digitalno fotografsko kabino in fotografskim tekmovanjem.

Spremljajte nas!

[Dan Evrope 2021](#) | [Evropski ekonomsko-socialni odbor \(europa.eu\)](#) (cl)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Amalia Tsoumani (at)
Aude François (af)

Chloé Lahousse (cl)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)
Stefano Martinelli (sm)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

05/2021